

KẾ HOẠCH

Tổ chức triển khai học tập chuyên đề năm 2022 “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước”

Thực hiện Hướng dẫn số 48-HD/BTGTU, ngày 08/3/2022 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Yên Bái về học tập chuyên đề năm 2022 “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước” (chuyên đề 2022), Thành ủy Yên Bái ban hành kế hoạch tổ chức triển khai học tập chuyên đề năm 2022 trong sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, các cơ quan, đơn vị và tuyên truyền rộng rãi trong Nhân dân, cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

Tạo sự thống nhất trong tổ chức, học tập, tuyên truyền triển khai chuyên đề “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước*” năm 2022 trong toàn Đảng bộ thành phố. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động trong các cơ quan, đơn vị và đoàn viên, hội viên, Nhân dân thành phố về tư tưởng, quan điểm, đường lối của Đảng các cấp đối với yêu cầu xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước. Trên cơ sở đó, nâng cao trách nhiệm, nghĩa vụ trong học tập, rèn luyện và thực hành nêu gương xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước vững mạnh, toàn diện, phồn vinh, hạnh phúc; xây dựng con người thành phố Yên Bái “*Văn minh, thân thiện, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*”, xây dựng thành phố Yên Bái phát triển nhanh, bền vững theo hướng “*Xanh, hài hòa, bản sắc và hạnh phúc*” góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ các cấp, nhiệm kỳ 2020 - 2025.

2. Yêu cầu

Các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội căn cứ Kế hoạch này để xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện chuyên đề 2022 gắn với việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ

của địa phương, cơ quan, đơn vị mình; xác định rõ vai trò, trách nhiệm, nội dung, phương thức, thời gian thực hiện; tăng cường kiểm tra, giám sát, bảo đảm thực hiện nghiêm túc, triệt để khắc phục bệnh hình thức, tạo bước chuyển biến tích cực, mạnh mẽ trong học tập, làm theo Bác và xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước.

II. NỘI DUNG, HÌNH THỨC TỔ CHỨC HỌC TẬP, THẢO LUẬN, TUYÊN TRUYỀN TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Nội dung, hình thức tổ chức học tập, thảo luận, tuyên truyền

1.1. Nội dung học tập, thảo luận, tuyên truyền

Tổ chức học tập, thảo luận trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động trong các cơ quan, đơn vị và tuyên truyền sâu rộng trong Nhân dân về những nội dung cơ bản chuyên đề 2022, tập trung vào một số nội dung cơ bản sau:

- Tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, con người.
- Quan điểm của Đảng ta về xây dựng văn hóa, con người trong giai đoạn hiện nay.
- Một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững.

Chú trọng việc liên hệ, thảo luận về thực trạng và nhiệm vụ, giải pháp đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các quy định của Đảng về những điều đảng viên không được làm, quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, phát huy yếu tố văn hóa, con người gắn với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, hội nhập quốc tế và nâng cao chỉ số hạnh phúc cho người dân; Quy định số 16-QĐ/TU, ngày 15/11/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện văn hóa, đạo đức trong Đảng và hệ thống chính trị tại Đảng bộ tỉnh Yên Bái, Chương trình hành động số 52-CTr/TU, ngày 30/9/2014 của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW, ngày 09/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, Nghị quyết số 21-NQ/TU, ngày 22/01/2021 của Thành ủy về xây dựng, phát triển văn hóa, con người thành phố Yên Bái “*Văn minh, thân thiện, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*” giai đoạn 2021 - 2025, Kế hoạch số 89-KH/TU, ngày 20/9/2021 của Thành ủy về xây dựng, phát triển văn hóa, con người thành phố Yên Bái “*Văn minh, thân thiện, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*”. Qua đó góp phần xây dựng thành phố Yên Bái phát triển nhanh, bền vững theo hướng “*Xanh, hài hòa, bản sắc và hạnh phúc*”.

1.2. Hình thức học tập, thảo luận, tuyên truyền

- Các cấp ủy, tổ chức đảng tổ chức hội nghị học tập, thảo luận về những nội dung cơ bản, cốt lõi của chuyên đề gắn với liên hệ thực tiễn cho đối tượng cấp ủy viên, cán bộ chủ chốt các cấp của hệ thống chính trị.

- Tổ chức học tập, thảo luận chuyên đề gắn với liên hệ thực tiễn thông qua sinh hoạt chi bộ, sinh hoạt cơ quan, đoàn thể cho các đối tượng còn lại. Đảng viên già, yếu, miễn sinh hoạt, không bắt buộc phải tham gia học tập thảo luận nhưng có thể đóng góp ý kiến xây dựng. Hình thức lấy ý kiến góp ý do cấp ủy cơ sở, chi bộ quyết định.

- Đổi mới, đa dạng hóa các hình thức học tập, tuyên truyền: Chú trọng các hình thức tọa đàm, hội thảo chuyên đề; thông tin phổ biến trên báo chí; tăng cường sử dụng các phương thức truyền thông mới trên nền tảng internet, mạng xã hội; thông qua hoạt động tuyên truyền miệng của báo cáo viên và tuyên truyền viên, các buổi sinh hoạt chính trị, nghe nói chuyện thời sự, hoạt động văn hóa, văn nghệ...

1.3. Tài liệu

Tài liệu “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước” do Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy biên soạn và phát hành.

Các chi, đảng bộ trực thuộc Thành ủy căn cứ yêu cầu, điều kiện cụ thể có thể biên soạn các tài liệu tham khảo để tuyên truyền các nội dung chuyên đề 2022, bảo đảm phù hợp với từng nhóm đối tượng cán bộ, đảng viên và Nhân dân.

1.4. Thời gian thực hiện

- Tổ chức học tập chuyên đề 2022 đối với cán bộ chủ chốt các cấp và cán bộ, đảng viên, **hoàn thành trước 31/3/2022.**

- Tổ chức đợt phổ biến, thông tin, tuyên truyền rộng rãi trong các tầng lớp Nhân dân thành phố về nội dung cốt lõi của chuyên đề 2022, **hoàn thành trước 30/4/2022.**

- Tiếp tục phổ biến, tuyên truyền chuyên đề 2022 gắn với kỷ niệm các ngày lễ lớn của đất nước, tỉnh, thành phố, các phong trào thi đua yêu nước, nhiệm vụ chính trị của địa phương, cơ quan, đơn vị.

2. Tổ chức triển khai thực hiện các nội dung chuyên đề

Các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội chú trọng cụ thể hóa nội dung chuyên đề gắn với nhiệm vụ xây dựng tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị văn hóa, đổi mới, sáng tạo, hoàn thành tốt nhiệm vụ công tác được giao; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động “*Văn minh, thân thiện, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*”, có khát vọng xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên **bổ sung nội dung thực hiện chuyên đề 2022 vào bản cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu năm 2022.** Kết quả thực hiện chuyên đề là một nội dung trong báo

cáo kết quả thực hiện kế hoạch học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

3. Đưa nội dung chuyên đề 2022 trở thành nội dung sinh hoạt chuyên đề thường kỳ của chi bộ

Trong sinh hoạt chi bộ, định kỳ tổ chức sinh hoạt chuyên đề 2022, liên hệ, gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị của chi bộ và đảng viên trong chi bộ.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Tuyên giáo Thành ủy tham mưu triển khai, theo dõi, hướng dẫn thực hiện chuyên đề 2022; phối hợp cung cấp tài liệu học tập chuyên đề 2022 cho các chi, đảng bộ trực thuộc Thành ủy. Tham mưu xây dựng báo cáo kết quả thực hiện gửi Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy *trước ngày 10/5/2022*.

2. Các chi, đảng bộ trực thuộc Thành ủy, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội thành phố tổ chức tốt việc triển khai, thực hiện các nội dung chuyên đề 2022, cụ thể:

- Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, phát huy vai trò của cấp ủy các cấp trong việc tổ chức triển khai học tập và làm theo các nội dung của chuyên đề 2022.

- Xây dựng kế hoạch và tổ chức học tập chuyên đề 2022 đảm bảo tiến độ, chất lượng. Chỉ đạo, hướng dẫn các tổ chức cơ sở đảng trực thuộc thực hiện nghiêm túc các nội dung, hình thức triển khai thực hiện chuyên đề 2022.

- Thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc tổ chức thực hiện, đánh giá việc thực hiện chuyên đề 2022 gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị của các cấp ủy, tổ chức đảng, bộ phận trực thuộc.

- Báo cáo kết quả thực hiện bằng văn bản gửi về Thành ủy (*qua Ban Tuyên giáo Thành ủy*) *trước ngày 05/5/2022*; bản điện tử gửi qua Email: *bantuyengiaotuyb2018@gmail.com*

3. Đối với các phòng, ban, cơ quan, đơn vị thành phố, triển khai thực hiện chuyên đề trong các hoạt động sinh hoạt định kỳ của cơ quan, đơn vị gắn với các yêu cầu nêu trong Chỉ thị số 27/CT-TTg ngày 08/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các văn bản liên quan của Chính phủ nhiệm kỳ 2021 - 2026; kết hợp với triển khai, thực hiện cải cách thủ tục hành chính, các chương trình mục tiêu quốc gia; kết hợp với các đợt phát động và tổng kết các phong trào thi đua.

4. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội thành phố: Phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội đối với việc tổ chức, triển khai, học tập và làm theo các nội dung chuyên đề năm 2022 gắn với triển khai, thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị khóa XI về việc ban hành Quy chế giám sát và phản biện xã

hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội, Quyết định số 218-QĐ/TW, ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị quy định về việc Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội và Nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, Quy định số 124-QĐ/TW, ngày 02/02/2018 của Ban Bí thư khóa XII về “giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân đối với việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên”; tích cực tham gia tuyên truyền về chuyên đề 2022 gắn với các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm ngày truyền thống, ngày thành lập của ngành, tổ chức, cơ quan, đơn vị mình; tổ chức sinh hoạt câu lạc bộ, tọa đàm, giao lưu gặp mặt; lồng ghép với sinh hoạt văn hóa, văn nghệ.

5. Trung tâm Truyền thông và Văn hóa thành phố, Trang Thông tin điện tử thành phố, Bản tin Đảng bộ thành phố, fanpage Hoa Hướng Dương: Tổ chức tuyên truyền sâu rộng, thường xuyên, tạo hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ trong xã hội về kết quả thực hiện chuyên đề 2022 cũng như kết quả việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đặc biệt là trong dịp kỷ niệm Ngày sinh nhật Bác 19/5, ngày Bác Hồ thăm Yên Bái 25/9, các ngày lễ lớn, sự kiện trọng đại của quốc gia, của tỉnh, thành phố gắn với các phong trào thi đua yêu nước và tuyên truyền thực hiện các nhiệm vụ của ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị.

Trên đây là kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện chuyên đề năm 2022 của Thành ủy Yên Bái về học tập chuyên đề năm 2022 “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước”. Yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội nghiêm túc triển khai thực hiện. Quá trình thực hiện có gì vướng mắc, kịp thời báo cáo Ban Tuyên giáo Thành ủy để trình Thường trực Thành ủy xem xét, giải quyết./.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy (để b/c),
- Thường trực Thành ủy, HĐND, UBND TP,
- Các đ/c Ủy viên BCH Đảng bộ TP,
- Các phòng, ban, MTTQ, đoàn thể TP,
- Các chi, đảng bộ trực thuộc,
- Các cơ quan tham mưu giúp việc Thành ủy, Trung tâm chính trị TP,
- Trung tâm Truyền thông & Văn hóa TP,
- Bản tin Đảng bộ thành phố,
- Trang thông tin điện tử TP,
- Tổ giúp việc BCD 35,
- Lưu BTG, VT/TU.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC**

Đỗ Văn Nghị

TỈNH ỦY YÊN BÁI
BAN TUYÊN GIÁO

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Yên Bái, ngày 2 tháng 3 năm 2022

Số 48 -HD/BTGTU

BAN TUYÊN GIÁO THÀNH ỦY YÊN BÁI

ĐẾN Ngày 03/3/2022
Chuyên: Đ/c. Nguyễn, Hoàn T. Minh TT 10/3

HƯỚNG DẪN

Học tập chuyên đề năm 2022 “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước”

Thực hiện Kế hoạch số 65-KH/TU ngày 28/02/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh năm 2022, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy hướng dẫn học tập chuyên đề năm 2022 “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước*” (chuyên đề 2022) trong sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, các cơ quan, đơn vị và tuyên truyền rộng rãi trong nhân dân cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

Tạo sự thống nhất trong tổ chức, học tập, tuyên truyền triển khai thực hiện chuyên đề “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước*” năm 2022 trong toàn Đảng bộ. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động trong các cơ quan, đơn vị và đoàn viên, hội viên, nhân dân trong tỉnh về tư tưởng, quan điểm, đường lối của Đảng, Đảng bộ tỉnh đối với yêu cầu xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước. Trên cơ sở đó, nâng cao trách nhiệm, nghĩa vụ trong học tập, rèn luyện và thực hành nêu gương xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước vững mạnh, toàn diện, phồn vinh, hạnh phúc; xây dựng con người Yên Bái “*thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*”, xây dựng tỉnh Yên Bái phát triển nhanh, bền vững theo hướng “*xanh, hài hòa, bản sắc và hạnh phúc*” góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp.

2. Yêu cầu

Các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội căn cứ Hướng dẫn này để xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện chuyên đề 2022 gắn với việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của địa phương, cơ quan, đơn vị mình; xác định rõ vai trò, trách nhiệm, nội dung, phương thức, thời gian thực hiện; tăng cường kiểm tra, giám sát, bảo đảm thực hiện nghiêm túc, triệt để khắc phục bệnh hình thức, tạo bước chuyển biến tích cực, mạnh mẽ trong học tập, làm theo Bác và xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước.

II. NỘI DUNG, HÌNH THỨC TỔ CHỨC HỌC TẬP, THẢO LUẬN, TUYÊN TRUYỀN TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Nội dung, hình thức tổ chức học tập, thảo luận, tuyên truyền

1.1. Nội dung học tập, thảo luận, tuyên truyền

Tổ chức học tập, thảo luận trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động trong các cơ quan, đơn vị và tuyên truyền sâu rộng trong nhân dân về những nội dung cơ bản chuyên đề 2022, tập trung vào một số nội dung cơ bản sau:

- Tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, con người.
- Quan điểm của Đảng ta về xây dựng văn hóa, con người trong giai đoạn hiện nay.
- Một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững.

Chú trọng việc liên hệ, thảo luận về thực trạng và nhiệm vụ, giải pháp đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các quy định của Đảng về những điều đảng viên không được làm, quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, phát huy yếu tố văn hóa, con người gắn với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, hội nhập quốc tế và nâng cao chỉ số hạnh phúc cho người dân; Quy định số 16-QĐ/TU ngày 15/11/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện văn hóa, đạo đức trong Đảng và hệ thống chính trị tại Đảng bộ tỉnh Yên Bái, Chương trình hành động số 85-CTr/TU ngày 24/9/2014 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (khóa XVII) thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 09/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, Kế hoạch số 37-KH/TU ngày 9/6/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về xây dựng con người Yên Bái "*Thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*". Qua đó,

góp phần xây dựng tỉnh Yên Bái phát triển nhanh, bền vững theo hướng *xanh, hài hòa, bản sắc và hạnh phúc*.

1.2. Hình thức học tập, thảo luận, tuyên truyền

- Các cấp ủy, tổ chức đảng tổ chức hội nghị học tập, thảo luận về những nội dung cơ bản, cốt lõi của chuyên đề gắn với liên hệ thực tiễn cho đối tượng cấp ủy viên, cán bộ chủ chốt các cấp của hệ thống chính trị.

- Tổ chức học tập, thảo luận chuyên đề gắn với liên hệ thực tiễn thông qua sinh hoạt chi bộ, sinh hoạt cơ quan, đoàn thể cho các đối tượng còn lại. Đảng viên già, yếu, miễn sinh hoạt, không bắt buộc phải tham gia học tập thảo luận nhưng có thể đóng góp ý kiến xây dựng. Hình thức lấy ý kiến góp ý do cấp ủy cơ sở, chi bộ quyết định.

- Đổi mới, đa dạng hóa các hình thức học tập, tuyên truyền: Chú trọng các hình thức tọa đàm, hội thảo chuyên đề; thông tin phổ biến trên báo chí; tăng cường sử dụng các phương thức truyền thông mới trên nền tảng internet, mạng xã hội; thông qua hoạt động tuyên truyền miệng của báo cáo viên và tuyên truyền viên, các buổi sinh hoạt chính trị, nghe nói chuyện thời sự, hoạt động văn hóa, văn nghệ...

1.3. Tài liệu

Tài liệu "*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước*" do Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy biên soạn và phát hành.

Các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy căn cứ yêu cầu, điều kiện cụ thể có thể biên soạn các tài liệu tham khảo để tuyên truyền các nội dung chuyên đề 2022, bảo đảm phù hợp với từng nhóm đối tượng cán bộ, đảng viên và nhân dân trên địa bàn.

1.4. Thời gian thực hiện

- Tổ chức học tập chuyên đề 2022 đối với cán bộ chủ chốt các cấp và cán bộ, đảng viên; **hoàn thành trước 31/3/2022**.

- Tổ chức đợt phổ biến, thông tin, tuyên truyền rộng rãi trong các tầng lớp nhân dân về nội dung cốt lõi của chuyên đề 2022; **hoàn thành trước 30/4/2022**.

- Tiếp tục phổ biến, tuyên truyền chuyên đề 2022 gắn với kỷ niệm các ngày lễ lớn của đất nước, các phong trào thi đua yêu nước, nhiệm vụ chính trị của địa phương, cơ quan, đơn vị.

2. Tổ chức triển khai thực hiện các nội dung chuyên đề

- Các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội chú trọng cụ thể hóa nội dung chuyên đề gắn với nhiệm vụ xây dựng tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị văn hóa, đổi mới, sáng tạo, hoàn thành tốt nhiệm vụ công tác được giao; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động "*thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*", có khát

vọng xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên bổ sung nội dung thực hiện chuyên đề 2022 vào bản cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu năm 2022. Kết quả thực hiện chuyên đề là một nội dung trong báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

3. Đưa nội dung chuyên đề 2022 trở thành nội dung sinh hoạt chuyên đề thường kỳ của chi bộ

Trong sinh hoạt chi bộ, định kỳ tổ chức sinh hoạt chuyên đề 2022, liên hệ, gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị của chi bộ và đảng viên trong chi bộ.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy cung cấp tài liệu học tập chuyên đề 2022 cho các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy.

2. Các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy, Ban cán sự đảng, Đảng đoàn; các ban, sở, ngành; Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội tổ chức tốt việc triển khai, thực hiện các nội dung chuyên đề 2022.

- Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, phát huy vai trò của cấp ủy các cấp trong việc tổ chức triển khai học tập và làm theo các nội dung của chuyên đề 2022.

- Hướng dẫn các tổ chức cơ sở đảng trực thuộc thực hiện nghiêm túc các nội dung, hình thức triển khai thực hiện chuyên đề 2022.

- Thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc tổ chức thực hiện, đánh giá việc thực hiện chuyên đề 2022 gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị của các cấp ủy, tổ chức cơ sở đảng.

- Báo cáo kết quả thực hiện *trước ngày 10/5/2022* với Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy và là một nội dung trong báo cáo tổng kết năm 2022.

3. Đối với các cơ quan, đơn vị quản lý nhà nước, triển khai thực hiện chuyên đề trong các hoạt động sinh hoạt định kỳ của cơ quan, đơn vị gắn với các yêu cầu nêu trong Chỉ thị số 27/CT-TTg ngày 08/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các văn bản liên quan của Chính phủ nhiệm kỳ 2021 - 2026; kết hợp với triển khai, thực hiện cải cách thủ tục hành chính, các chương trình mục tiêu quốc gia; kết hợp với các đợt phát động và tổng kết các phong trào thi đua.

4. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể: Phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội đối với việc tổ chức, triển khai, học tập và làm theo các nội dung chuyên đề năm 2022 gắn với triển khai, thực hiện nghị quyết đại hội các cấp, Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị khóa XI về việc ban hành Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội, Quyết định số 218-QĐ/TW ngày

12/12/2013 của Bộ Chính trị quy định về việc Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội và Nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, Quy định số 124-QĐ/TW ngày 02/02/2018 của Ban Bí thư khóa XII về “giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân đối với việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên”; tích cực tham gia tuyên truyền về chuyên đề 2022 gắn với các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm ngày truyền thống, ngày thành lập của ngành, tổ chức, cơ quan, đơn vị mình; tổ chức sinh hoạt câu lạc bộ, tọa đàm, giao lưu gặp mặt; lồng ghép với sinh hoạt văn hoá, văn nghệ.

5. Các cơ quan thông tin đại chúng của tỉnh: Tổ chức tuyên truyền sâu rộng, thường xuyên, tạo hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ trong xã hội về kết quả thực hiện chuyên đề 2022 cũng như kết quả việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đặc biệt là trong dịp kỷ niệm Ngày sinh nhật Bác 19/5, các ngày lễ lớn, sự kiện trọng đại của quốc gia, của tỉnh gắn với các phong trào thi đua yêu nước và tuyên truyền thực hiện các nhiệm vụ của ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị.

Trên đây là Hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy về học tập chuyên đề năm 2022 “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước”. Yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội nghiêm túc triển khai thực hiện. Quá trình thực hiện có gì vướng mắc, kịp thời báo cáo Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy để trình Thường trực xem xét giải quyết./.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Trung ương (b/c),
- Thường trực Tỉnh ủy (b/c),
- Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội tỉnh,
- Các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy; ban cán sự đảng, Đảng đoàn,
- Ban tuyên giáo (tuyên huấn) các huyện, thị, thành ủy, đảng ủy trực thuộc; Phòng Công tác đảng và công tác chính trị - Công an tỉnh,
- Báo Yên Bái; Đài PT-TH tỉnh; Cổng Thông tin và Điện tử tỉnh,
- Phòng GDLLCT&LSĐ,
- Lưu VT.

TRƯỞNG BAN

Nguyễn Minh Tuấn

Chuyên đề năm 2022

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH
HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG VĂN HÓA, CON NGƯỜI ĐÁP ỨNG YÊU
CẦU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG QUÊ HƯƠNG, ĐẤT NƯỚC**

(Kèm theo Hướng dẫn số 48-HD/BTGTU ngày 8 tháng 3 năm 2022
của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy)

Thực hiện sự chỉ đạo của Thường trực Tỉnh ủy, hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương triển khai thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức phong cách Hồ Chí Minh theo Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị;

Trên cơ sở quán triệt thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội XIX Đảng bộ tỉnh và chủ đề học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh toàn khóa, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Yên Bái biên soạn tài liệu chuyên đề năm 2022 “*Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững quê hương, đất nước*” dành cho sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, cơ quan, đơn vị và tuyên truyền rộng rãi trong nhân dân với nội dung sau:

I. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VĂN HÓA, CON NGƯỜI

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa và yêu cầu xây dựng nền văn hóa mới

1.1. Quan điểm của Hồ Chí Minh về văn hóa

Đại hội đồng UNESCO Khóa họp lần thứ 24 tại Pari từ ngày 20/10 đến ngày 20/11/1987 đã thông qua Nghị quyết 24C/18.6.5 về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh với tư cách là “*Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất Việt Nam*”¹.

Theo Nghị quyết của UNESCO, “*Chủ tịch Hồ Chí Minh là biểu tượng của tinh thần dân tộc, Người đã cống hiến cả cuộc đời mình cho sự nghiệp giải phóng nhân dân Việt Nam, góp phần vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc trên thế giới vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội. Hồ Chí Minh là một con người hội tụ nhiều tư tưởng thể hiện khát vọng của các dân tộc trên thế giới trong việc khẳng định bản sắc văn hóa và trong những nỗ lực nhằm tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau*”².

Hầu hết các loại từ điển ghi nhận rằng văn hóa là toàn bộ những giá trị vật chất và tinh thần do loài người sáng tạo ra trong quá trình lịch sử và tiêu biểu cho

¹ Công văn số 465-CV/BTGTW ngày 10/3/2011 của Ban Tuyên giáo Trung ương Đảng về việc sử dụng cụm từ tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh có viết: “Căn cứ vào Nghị quyết của Tổ chức Văn hóa, khoa học và giáo dục của Liên hợp quốc (UNESCO) năm 1987 về việc tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng như ảnh hưởng của Người và dân tộc Việt Nam đối với các nước trên thế giới, cụm từ: “*Chủ tịch Hồ Chí Minh, Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất Việt Nam*” đã bao hàm sự tôn vinh đối với Người.

² Báo tâng Hồ Chí Minh: *Đặc san thông tin tư liệu*, số 27, tháng 6/2010, tr.10.

trình độ mà xã hội đã đạt được trong từng giai đoạn về các mặt học vấn, khoa học, kỹ thuật, văn học, nghệ thuật, triết học, đạo đức, sản xuất...

Hồ Chí Minh có bốn cách tiếp cận chủ yếu về văn hóa: (1) Tiếp cận theo nghĩa rộng, tổng hợp mọi phương thức sinh hoạt của con người; (2) Tiếp cận theo nghĩa hẹp là đời sống tinh thần của xã hội, thuộc kiến trúc thượng tầng; (3) Tiếp cận theo nghĩa hẹp hơn là bàn đến các trường học, số người đi học, xóa nạn mù chữ, biết đọc biết viết; (4) Tiếp cận theo “phương thức sử dụng công cụ sinh hoạt”.

Tháng 8/1943, khi còn ở trong nhà tù của Tưởng Giới Thạch, Hồ Chí Minh đã đưa ra quan niệm nhấn mạnh ý nghĩa của văn hóa. Người viết: “*Vì lẽ sinh tồn cũng như mục đích của cuộc sống, loài người mới sáng tạo và phát minh ra ngôn ngữ, chữ viết, đạo đức, pháp luật, khoa học, tôn giáo, văn học, nghệ thuật, những công cụ cho sinh hoạt hằng ngày về mặc, ăn, ở và các phương thức sử dụng. Toàn bộ những sáng tạo và phát minh đó tức là văn hóa. Văn hóa là sự tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng những nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự sinh tồn*”³.

1.2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về vai trò của văn hóa

Văn hóa là mục tiêu của cách mạng. Cả cuộc đời Hồ Chí Minh phấn đấu cho mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Nội dung xây dựng chủ nghĩa xã hội bao gồm chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội. Như vậy, văn hóa là một mục tiêu của cách mạng. Mục tiêu đó - nhìn một cách tổng quát - là quyền sống, quyền sung sướng, quyền tự do, quyền mưu cầu hạnh phúc; là khát vọng của nhân dân về các giá trị chân, thiện, mỹ. Đó là một xã hội trong đó dân là chủ và dân làm chủ, công bằng, văn minh, ai cũng cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành; một xã hội mà đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân luôn luôn được quan tâm và không ngừng nâng cao, con người có điều kiện phát triển toàn diện.

Văn hóa là động lực của cách mạng được hiểu là thúc đẩy xã hội phát triển. Di sản Hồ Chí Minh cho ta một nhận thức về động lực phát triển đất nước, bao gồm động lực vật chất và tinh thần; động lực cộng đồng và cá nhân; nội lực và ngoại lực. Tất cả quy tụ ở con người và đều có thể được xem xét dưới góc độ văn hóa. Tuy nhiên, nếu tiếp cận các lĩnh vực văn hóa cụ thể trong tư tưởng Hồ Chí Minh, động lực có thể nhận thức ở nhiều phương diện.

Văn hóa chính trị là một trong những động lực có ý nghĩa *soi đường cho quốc dân đi*, lãnh đạo quốc dân để thực hiện độc lập, tự cường, tự chủ. Tư duy biện chứng, độc lập, tự chủ, sáng tạo của cán bộ, đảng viên là một động lực lớn dẫn đến tư tưởng và hành động cách mạng có chất lượng khoa học và cách mạng.

Văn hóa văn nghệ góp phần nâng cao lòng yêu nước, lý tưởng, tình cảm cách mạng, sự lạc quan, ý chí, quyết tâm và niềm tin vào thắng lợi của cách mạng.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.3, tr.458.

Văn hóa giáo dục diệt giặc dốt, xóa mù chữ, giúp con người hiểu biết quy luật phát triển của xã hội. Với sứ mệnh “trồng người”, văn hóa giáo dục đào tạo con người mới, cán bộ mới, nguồn nhân lực chất lượng cao cho sự nghiệp cách mạng.

Văn hóa đạo đức, pháp luật nâng cao phẩm giá, phong cách lành mạnh cho con người, hướng con người tới các giá trị chân, thiện, mỹ; bảo đảm dân chủ, trật tự, kỷ cương, phép nước.

Văn hóa là một mặt trận. Văn hóa là một trong bốn nội dung chính của đời sống kinh tế - xã hội, quan trọng ngang các vấn đề kinh tế, chính trị và xã hội. Nói mặt trận văn hóa là nói đến một lĩnh vực hoạt động có tính độc lập, có mối quan hệ mật thiết với các lĩnh vực khác, đồng thời phản ánh tính chất cam go, quyết liệt của hoạt động văn hóa. Mặt trận văn hóa là cuộc đấu tranh cách mạng trên lĩnh vực văn hóa.

Nội dung mặt trận văn hóa phong phú, đấu tranh trên các lĩnh vực tư tưởng, đạo đức, lối sống... của các hoạt động văn nghệ, báo chí, công tác lý luận, đặc biệt là định hướng giá trị chân, thiện, mỹ của văn hóa nghệ thuật. Vì vậy, anh chị em văn nghệ sĩ là chiến sĩ trên mặt trận ấy. Cũng như các chiến sĩ khác, chiến sĩ nghệ thuật có nhiệm vụ phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân.

Văn hóa phục vụ quần chúng nhân dân. Tư tưởng Hồ Chí Minh là vì nhân dân. Tư tưởng văn hóa của Người phản ánh khát vọng hạnh phúc của nhân dân, phục vụ nhân dân. Theo Người, mọi hoạt động văn hóa phải trở về với cuộc sống thực tại của quần chúng, phản ánh được tư tưởng và khát vọng của quần chúng.

Những người hoạt động trên lĩnh vực văn hóa phải hiểu và đánh giá đúng quần chúng. Sáng tác của quần chúng như tục ngữ, ca dao là những hòn ngọc quý. Họ cung cấp cho những nhà hoạt động văn hóa những tư liệu quý. Quần chúng là những người thẩm định khách quan, trung thực, chính xác các sản phẩm văn nghệ. Nhân dân phải là những người được hưởng thụ các giá trị văn hóa.

1.3. Quan điểm Hồ Chí Minh về xây dựng nền văn hóa mới

Trước Cách mạng Tháng Tám năm 1945, trong khi đưa ra quan niệm về ý nghĩa của văn hóa, Hồ Chí Minh quan tâm đến việc xây dựng nền văn hóa dân tộc với năm nội dung. Xây dựng tâm lý là tinh thần độc lập tự cường. Xây dựng luân lý là biết hy sinh mình, làm lợi cho quần chúng. Xây dựng xã hội, là mọi sự nghiệp liên quan đến phúc lợi của nhân dân. Xây dựng chính trị là một nền chính trị dân quyền. Xây dựng kinh tế.

Trong kháng chiến chống thực dân Pháp, Hồ Chí Minh khẳng định lại quan điểm của Đảng ta từ năm 1943 trong *Đề cương văn hóa Việt Nam* về phương châm xây dựng nền văn hóa mới, đó là một nền văn hóa có tính chất *dân tộc, khoa học, đại chúng*.

Trong thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, Hồ Chí Minh chủ trương xây dựng nền văn hóa có nội dung xã hội chủ nghĩa và tính chất dân tộc.

Tóm lại, quan điểm của Hồ Chí Minh về xây dựng nền văn hóa mới Việt Nam, đó là là một nền văn hóa toàn diện, giữ gìn được cốt cách văn hóa dân tộc, bảo đảm tính khoa học, dân chủ, tiên bộ và nhân văn, hướng đến các giá trị chân - thiện - mỹ.

1.4. Quan điểm của Hồ Chí Minh về quan hệ giữa văn hóa với các lĩnh vực khác

- *Quan hệ giữa văn hóa với chính trị*: Văn hóa không thể đứng ngoài mà phải ở trong chính trị, tức là văn hóa phải phục vụ nhiệm vụ chính trị; đồng thời mọi hoạt động của tổ chức và nhà chính trị phải có hàm lượng văn hóa.

- *Quan hệ giữa văn hóa với kinh tế*: Văn hóa cũng không thể đứng ngoài mà phải đứng trong kinh tế, nghĩa là văn hóa không hoàn toàn phụ thuộc vào kinh tế, mà có vai trò tác động tích cực trở lại kinh tế.

- *Quan hệ giữa văn hóa với xã hội*: Giải phóng về chính trị thì văn hóa mới có điều kiện phát triển. Xã hội thế nào văn hóa thế ấy. Phải làm cách mạng giải phóng dân tộc, giành chính quyền về tay nhân dân, giải phóng chính trị, giải phóng xã hội, đưa Đảng Cộng sản Việt Nam lên địa vị cầm quyền, thì mới giải phóng được văn hóa.

- *Về giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, tiếp thu văn hóa nhân loại*: Bản sắc văn hóa dân tộc là những giá trị văn hóa bền vững của cộng đồng các dân tộc Việt Nam; là thành quả của quá trình lao động sản xuất, sản xuất, chiến đấu và giao lưu của con người Việt Nam.

Bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam được nhìn nhận qua hai lớp quan hệ: *Về nội dung*, đó là lòng yêu nước, thương nòi; tinh thần độc lập, tự cường, tự tôn dân tộc,... *Về hình thức*, cốt cách văn hóa dân tộc biểu hiện ở ngôn ngữ, phong tục, tập quán, lễ hội truyền thống, cách cảm và nghĩ,...

Trong giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, phải biết tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại. Hồ Chí Minh chỉ rõ mục đích tiếp thu văn hóa nhân loại để làm giàu cho văn hóa Việt Nam, xây dựng văn hóa Việt Nam hợp với tinh thần dân chủ. Mọi quan hệ giữa giữ gìn cốt cách dân tộc và tiếp thu văn hóa nhân loại là phải lấy văn hóa dân tộc làm gốc, đó là điều kiện, cơ sở để tiếp thu văn hóa nhân loại.

2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về con người và yêu cầu xây dựng con người

2.1. Quan điểm của Hồ Chí Minh về con người

Hồ Chí Minh cho rằng con người là một chỉnh thể, thống nhất về trí lực, tâm lực, thể lực, đa dạng bởi mối quan hệ giữa cá nhân và xã hội (quan hệ gia đình, dòng tộc, làng xã, quan hệ giai cấp, dân tộc...) và các mối quan hệ xã hội (quan hệ chính trị, văn hóa, đạo đức, tôn giáo...). Trong mỗi con người đều có tính tốt và tính xấu. Người giải thích “chữ người, nghĩa hẹp là gia đình, anh em, họ hàng, bè bạn; nghĩa rộng là đồng bào cả nước; rộng hơn nữa là cả loài người”. Con người có tính xã hội, là con người xã hội, thành viên của một cộng đồng xã hội.

Trong thực tiễn, con người có nhiều chiều quan hệ: Quan hệ với cộng đồng xã hội (là một thành viên); quan hệ với một chế độ xã hội (làm chủ hay bị áp bức); quan hệ với tự nhiên (một bộ phận không tách rời).

Xa lạ với con người trừu tượng, phi nguồn gốc lịch sử, Hồ Chí Minh nhìn nhận con người lịch sử - cụ thể về giới tính, lứa tuổi, nghề nghiệp, chức vụ, vị trí, đảng viên, công dân..., trong từng giai đoạn lịch sử cụ thể.

Nét đặc sắc trong quan niệm của Hồ Chí Minh về con người là nhìn nhận đặc điểm con người Việt Nam với những điều kiện lịch sử, những cấu trúc kinh tế, xã hội cụ thể. Cách tiếp cận này đi đến việc giải quyết mối quan hệ dân tộc và giai cấp rất sáng tạo, không chỉ về mặt đường lối cách mạng mà cả về mặt con người.

2.2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về vai trò của con người

Con người là mục tiêu của cách mạng. Nó được cụ thể hóa trong ba giai đoạn cách mạng: Giải phóng dân tộc - xây dựng chế độ dân chủ nhân dân - tiến lên xã hội chủ nghĩa, để thực hiện mục tiêu giải phóng dân tộc, giải phóng xã hội, giải phóng giai cấp, giải phóng con người.

Một trong những điểm nổi bật là Hồ Chí Minh coi con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển xã hội. Theo Người, sự nghiệp đấu tranh cách mạng để giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp và xây dựng chế độ xã hội mới, giàu mạnh, công bằng, dân chủ, văn minh..., xét đến cùng, là vì hạnh phúc, vì sự phát triển toàn diện của con người. Đến lượt mình, con người lại là động lực thúc đẩy sự phát triển của xã hội. Vai trò to lớn đó của quần chúng nhân dân, trước hết là nhân dân lao động, thể hiện ở chỗ: Họ là lực lượng chính của sự nghiệp đấu tranh cách mạng, là lực lượng sản xuất quan trọng nhất và là chủ thể sáng tạo nên những giá trị vật chất và tinh thần của xã hội.

Con người là động lực của cách mạng. Theo Hồ Chí Minh, con người là vốn quý nhất, là động lực, nhân tố quyết định thành công của sự nghiệp cách mạng.

Người nhấn mạnh “mọi việc đều do người làm ra”; “trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân, trong thế giới không gì mạnh bằng sức mạnh đoàn kết của nhân dân”. “Ý dân là ý trời”. “Để mười lần không dân cũng chịu, khó trăm lần dân liệu cũng xong”. Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng. Nhân dân là những người sáng tạo chân chính ra lịch sử thông qua các hoạt động thực tiễn cơ bản nhất như lao động sản xuất, đấu tranh chính trị - xã hội, sáng tạo ra các giá trị văn hóa. Nói đến nhân dân là nói đến lực lượng, trí tuệ, quyền hành, lòng tốt, niềm tin, đó chính là gốc, động lực cách mạng.

Hồ Chí Minh nhận thức sâu sắc rằng, quần chúng nhân dân là lực lượng quan trọng của mọi phong trào đấu tranh cách mạng. Họ có mặt ở khắp mọi nơi và nếu được dẫn dắt bởi một tổ chức chính trị có đường lối đúng đắn, khoa học sẽ trở thành một khối thống nhất, có sức mạnh vô địch; sẵn sàng chiến đấu vì mục tiêu chung của sự nghiệp cách mạng.

Là lãnh tụ của Đảng Cộng sản Việt Nam, của dân tộc Việt Nam, hơn ai hết, Hồ Chí Minh đã cảm nhận một cách rõ ràng, sâu sắc về vai trò của quần chúng nhân dân đối với cuộc cách mạng giải phóng dân tộc và công cuộc xây dựng đất nước. Theo Người: “Dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách giản đơn, mau chóng, đầy đủ, mà những người tài giỏi, những đoàn thể to lớn, nghĩ mãi không ra”. Sự nhìn nhận và đánh giá đó của Hồ Chí Minh dựa trên sự hiểu biết sâu sắc truyền thống lịch sử của dân tộc và con người Việt Nam.

2.3. Quan điểm Hồ Chí Minh về xây dựng con người

Hồ Chí Minh coi con người là vốn quý nhất, nhân tố quyết định thành công của sự nghiệp cách mạng. Theo Người, “vô luận việc gì, đều do người làm ra, và từ nhỏ đến to, từ gần đến xa, đều thế cả”.

Xây dựng con người có ý nghĩa quan trọng, là yêu cầu khách quan của sự nghiệp cách mạng, vừa cấp bách vừa lâu dài, là vấn đề chiến lược. Xây dựng con người là một trọng tâm, bộ phận hợp thành của chiến lược phát triển đất nước, có mối quan hệ chặt chẽ với nhiệm vụ xây dựng chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội. Hồ Chí Minh nêu hai quan điểm nổi bật làm sáng tỏ sự cần thiết xây dựng con người.

Hồ Chí Minh khẳng định: “Trồng người” là yêu cầu khách quan, vừa cấp bách, vừa lâu dài của cách mạng: Con người phải được đặt vào vị trí trung tâm của sự phát triển, vừa nằm trong chiến lược, phát triển kinh tế - xã hội của đất nước với nghĩa rộng, vừa nằm trong chiến lược giáo dục - đào tạo theo nghĩa hẹp... *“Vì lợi ích trăm năm thì phải “trồng người”*. “Trồng người” là công việc lâu dài, gian khổ. “Trồng người” phải được tiến hành thường xuyên trong suốt tiến trình đi lên chủ nghĩa xã hội và phải đạt được những kết quả cụ thể trong từng giai đoạn cách mạng. Nhiệm vụ “trồng người” phải được tiến hành song song với nhiệm vụ phát triển lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa. “Trồng người” phải được tiến hành bền bỉ, thường xuyên trong suốt cuộc đời mỗi người, với ý nghĩa vừa là quyền lợi vừa là trách nhiệm của cá nhân đối với sự nghiệp xây dựng đất nước. Công việc “trồng người” là trách nhiệm của Đảng, Nhà nước, các đoàn thể chính trị - xã hội kết hợp với tính tích cực, chủ động của từng người.

“Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, trước hết cần phải có những con người xã hội chủ nghĩa”. Điều này cần được hiểu là ngay từ đầu phải đặt ra nhiệm vụ xây dựng con người có những phẩm chất cơ bản, tiêu biểu cho con người mới xã hội chủ nghĩa, làm gương, lôi cuốn xã hội. Đây là một quá trình lâu dài, phải không ngừng hoàn thiện, nâng cao; là trách nhiệm của Đảng, Nhà nước, gia đình và của chính bản thân mỗi người.

Chủ nghĩa xã hội sẽ tạo ra những con người xã hội chủ nghĩa, con người xã hội chủ nghĩa là động lực xây dựng chủ nghĩa xã hội. Không phải chờ cho kinh tế, văn hóa phát triển cao rồi mới xây dựng con người xã hội chủ nghĩa; cũng không

phải xây dựng xong những con người xã hội chủ nghĩa rồi mới xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Nội dung xây dựng con người toàn diện, vừa “hồng” vừa “chuyên”. Đó là những con người có mục đích và lối sống cao đẹp, có bản lĩnh chính trị vững vàng, những con người của chủ nghĩa xã hội, có tư tưởng, tác phong và đạo đức xã hội chủ nghĩa và năng lực làm chủ. Xây dựng con người toàn diện bao gồm:

- Có ý thức làm chủ, tinh thần tập thể xã hội chủ nghĩa và tư tưởng “mình vì mọi người, mọi người vì mình”.

- Cần kiệm xây dựng đất nước, hăng hái bảo vệ Tổ quốc.

- Có lòng yêu nước nồng nàn, tinh thần quốc tế trong sáng.

- Có phương pháp làm việc khoa học, phong cách quần chúng, dân chủ, nêu gương.

Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến việc nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân; bồi dưỡng về năng lực trí tuệ, trình độ lý luận chính trị, văn hóa, khoa học - kỹ thuật, chuyên môn nghiệp vụ, ngoại ngữ, sức khỏe.

Xây dựng con người phải bằng những phương pháp khoa học, cách mạng. Mỗi người tự rèn luyện, tu dưỡng ý thức, kết hợp chặt chẽ với xây dựng cơ chế, tính khoa học của bộ máy và tạo dựng nền dân chủ. Việc nêu gương, nhất là người đứng đầu, có ý nghĩa rất quan trọng. Hồ Chí Minh thường nói đến “tu thân, chính tâm” thì mới có thể “trị quốc, bình thiên hạ” (làm những việc có lợi cho nước, cho dân). Văn hóa phương Đông cho thấy “một tấm gương sáng có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền” và “tiên trách kỷ, hậu trách nhân”. Hồ Chí Minh thường nhắc lại những điều ấy trong khi bàn biện pháp xây dựng con người. Người nói rằng “lấy gương người tốt, việc tốt hàng ngày để giáo dục lẫn nhau” là rất cần thiết và bổ ích.

Biện pháp giáo dục có một vai trò quan trọng. Hồ Chí Minh nhắc nhở “hiền, giữ phải đầu là tính sẵn. Phần nhiều do giáo dục mà nên”. Theo Người, học sinh như tờ giấy trắng, vẽ xanh thì xanh, vẽ đỏ thì đỏ.

Chú trọng vai trò của tổ chức đảng, chính quyền, đoàn thể quần chúng. Thông qua các phong trào cách mạng như “Thi đua yêu nước”, “Người tốt việc tốt”. Đặc biệt phải dựa vào quần chúng theo quan điểm “dựa vào ý kiến của dân chúng mà sửa chữa cán bộ và tổ chức của ta”⁴.

II. QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG TA VỀ XÂY DỰNG VĂN HÓA, CON NGƯỜI TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

1. Sự cần thiết phải đẩy mạnh xây dựng văn hóa, con người Việt Nam trong giai đoạn hiện nay

Con người Việt Nam đang sống trong một thế giới toàn cầu hóa, với nền kinh tế tri thức và cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 có nhiều thuận lợi và khó khăn đan xen.

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.5, tr.338.

tưởng, đạo đức và lối sống - lĩnh vực then chốt của văn hóa đã có những chuyển biến tích cực; hệ thống chính sách pháp luật về văn hóa tiếp tục được hoàn thiện, tạo điều kiện cho nhân dân tham gia tích cực vào hoạt động sáng tạo và hưởng thụ văn hoá; công tác bảo tồn, phát huy di sản văn hóa tiếp tục được quan tâm; tổ chức tốt hoạt động giao lưu, hợp tác quốc tế, quảng bá hình ảnh đất nước, con người, văn hóa Việt Nam ra thế giới. Thực tiễn đã chứng minh, những lúc đất nước khó khăn thì các giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc được khơi dậy và phát huy mạnh mẽ; lòng yêu nước, tinh thần tương thân, tương ái, sống có nghĩa, có tình, mang đậm bản sắc văn hóa Việt Nam lại càng tỏa sáng; cả dân tộc kết thành một khối thống nhất về ý chí và hành động. Văn hoá đã có những đóng góp tích cực, quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Tuy nhiên, trước yêu cầu ngày càng cao của sự phát triển, lĩnh vực văn hóa còn bộc lộ một số hạn chế, bất cập: Đã xuất hiện các hiện tượng văn hóa tầm thường, dễ dãi, mang tính thị trường; các biểu hiện “lệch chuẩn” trong hưởng thụ văn hóa. Môi trường văn hóa, đạo đức xã hội, đạo đức kinh doanh, trách nhiệm nghề nghiệp, quy tắc ứng xử, văn minh công cộng chưa được xây dựng theo hướng văn hóa...

Đại hội XII của Đảng chỉ rõ: “So với những thành quả trên lĩnh vực chính trị, kinh tế, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, thành quả trong lĩnh vực văn hóa chưa tương xứng; chưa đủ tầm mức để tác động có hiệu quả xây dựng con người và môi trường văn hóa lành mạnh. Đạo đức, lối sống có mặt xuống cấp đáng lo ngại”⁵.

Đại hội XIII của Đảng thẳng thắn đánh giá: Văn hoá chưa được quan tâm tương xứng với kinh tế và chính trị, chưa thật sự trở thành nguồn lực, động lực nội sinh của sự phát triển bền vững đất nước. Vai trò của văn hoá trong xây dựng con người chưa được xác định đúng tầm, còn có chiều hướng coi trọng chức năng giải trí đơn thuần. Thiếu những tác phẩm văn hoá, văn học, nghệ thuật lớn phản ánh sinh động tâm vóc công cuộc đổi mới, có tác dụng tích cực đối với con người. Môi trường văn hoá, xã hội tiếp tục bị ô nhiễm bởi các tệ nạn xã hội, tham nhũng, tiêu cực. Chênh lệch về hưởng thụ văn hoá giữa các vùng, miền còn lớn; đời sống văn hoá ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa còn nhiều khó khăn... Chưa có giải pháp hữu hiệu để ngăn chặn, đẩy lùi sự xuống cấp nghiêm trọng về một số mặt văn hoá, đạo đức, lối sống, gây bức xúc xã hội”.

Vấn đề đặt ra hiện nay là phải thấy hết thuận lợi và khó khăn, nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật về những ưu điểm và hạn chế để có biện pháp xây dựng con người, văn hóa Việt Nam đáp ứng yêu cầu thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Điểm mấu chốt, sống còn hiện nay là củng cố lòng tin của nhân dân. Cùng với quan tâm phát triển kinh tế, giữ vững độc lập chủ quyền quốc gia, đặc biệt phải đặt lên hàng đầu và xuyên suốt phong cách quản chúng, dân chủ. Suy

⁵ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr.124-125.

giảm tăng trưởng kinh tế, sớm hoặc muộn sẽ khắc phục được, nhưng mất lòng tin của nhân dân với Đảng và chế độ là mất tất cả.

2. Quan điểm của Đảng ta về xây dựng và phát triển văn hóa, con người

Xây dựng, phát triển văn hóa, con người có vai trò vô cùng quan trọng đối với mục tiêu phát triển và tiến bộ xã hội vì nó góp phần kiến tạo nền tảng tinh thần cho đất nước; tạo động lực, nguồn lực nội sinh cho sự phát triển bền vững đất nước và khẳng định tính ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa. Chính vì thế, Đảng ta luôn chú trọng công tác xây dựng, phát triển văn hóa, con người Việt Nam, đặc biệt là trong bối cảnh hội nhập quốc tế, toàn cầu hóa hiện nay.

Từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta luôn luôn coi trọng vai trò của văn hóa và hết sức quan tâm đến công tác xây dựng văn hóa trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước, nhất là trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội. Đồng thời, Đảng ta khẳng định: Con người là chủ thể, giữ vị trí trung tâm trong chiến lược phát triển; phát triển văn hóa, xây dựng con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự nghiệp đổi mới.

Nghị quyết Hội nghị Trung ương 5 khóa VIII về xây dựng và phát triển văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc (7/1998) nêu những quan điểm chỉ đạo cơ bản, khẳng định “văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội; nền văn hóa mà chúng ta xây dựng là nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; là nền văn hóa thống nhất mà đa dạng trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam; xây dựng và phát triển văn hóa là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo, trong đó đội ngũ trí thức giữ vai trò quan trọng; văn hóa là một mặt trận; xây dựng và phát triển văn hóa là một sự nghiệp cách mạng lâu dài, đòi hỏi phải có ý chí cách mạng và sự kiên trì thận trọng”.

Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) nêu rõ xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, phát triển toàn diện, thống nhất trong đa dạng, thấm nhuần sâu sắc tinh thần nhân văn, dân chủ, tiến bộ. Phải làm cho văn hóa gắn kết chặt chẽ và thấm sâu vào toàn bộ đời sống xã hội, trở thành nền tảng tinh thần vững chắc, sức mạnh nội sinh quan trọng của phát triển. Kế thừa và phát huy những truyền thống văn hóa tốt đẹp của cộng đồng các dân tộc Việt Nam, tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại, xây dựng một xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, vì lợi ích chân chính và phẩm giá con người, với trình độ tri thức, đạo đức, thể lực và thẩm mỹ ngày càng cao. Phát triển, nâng cao chất lượng sáng tạo văn học, nghệ thuật; khẳng định và biểu dương các giá trị chân, thiện, mỹ, phê phán những cái lỗi thời, thấp kém, đấu tranh chống những biểu hiện phản văn hóa. Bảo đảm quyền được thông tin, quyền tự do sáng tạo của công dân. Phát triển các phương tiện thông tin đại chúng, đồng bộ, hiện đại, thông tin chân thực, đa dạng, kịp thời, phục vụ có hiệu quả sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Theo tinh thần các nghị quyết của Đảng, chúng ta phải nhận thức sâu sắc, đúng đắn, đầy đủ khái niệm văn hóa và vai trò, sứ mệnh của văn hóa đối với sự phát triển bền vững. Mỗi bước đi lên, phát triển của đất nước đều có dấu ấn và sự khai sáng của văn hóa. Cần phải nhận thức những yếu tố bản chất của văn hóa như văn hóa gắn với con người, phản ánh những mặt căn cốt như tư tưởng, đạo đức, lối sống, nhân cách, tâm hồn, cách ứng xử. Văn hóa còn thì chế độ còn, văn hóa mất thì chế độ mất; không gì đáng sợ bằng văn hóa lâm nguy. Phát triển nền văn hóa toàn diện, thống nhất trong đa dạng, thấm nhuần sâu sắc tinh thần *dân tộc, nhân văn, dân chủ, khoa học*; làm cho văn hóa gắn kết chặt chẽ và thấm sâu vào toàn bộ đời sống xã hội, trở thành nền tảng tinh thần vững chắc, sức mạnh nội sinh quan trọng của phát triển.

Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội. Muôn việc thành công hay thất bại của cá nhân, tổ chức, cộng đồng, đất nước đều do có văn hóa hay tha hóa về văn hóa. Tập trung xây dựng văn hóa chính trị và các lĩnh vực văn hóa khác như văn hóa bốn phạm, văn hóa công bộc, văn hóa ứng xử, văn hóa phê bình... Nhận thức và giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa văn hóa với kinh tế, chính trị, xã hội.

Phát huy và trọng dụng nhân tố con người với tư cách là trung tâm của chiến lược phát triển, đồng thời là chủ thể phát triển. Đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục và đào tạo. Trọng dụng trí thức, nhân tài. Thực hiện chính sách xã hội đúng đắn, công bằng vì con người, tạo động lực mạnh mẽ phát huy mọi năng lực sáng tạo của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Về xây dựng con người Việt Nam, *Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII* nêu nhiệm vụ xây dựng con người Việt Nam với những hệ giá trị chung thời kỳ đầy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Đó là những con người có tinh thần yêu nước, tự cường dân tộc, phấn đấu vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, có ý chí vươn lên đưa đất nước thoát khỏi nghèo nàn, lạc hậu, đoàn kết với nhân dân thế giới trong sự nghiệp đấu tranh vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và chủ nghĩa xã hội. Có ý thức tập thể, đoàn kết, phấn đấu vì lợi ích chung. Có lối sống lành mạnh, nếp sống văn minh, cần kiệm, trung thực, nhân nghĩa, tôn trọng kỷ cương phép nước, quy ước của cộng đồng; có ý thức bảo vệ và cải thiện môi trường sinh thái. Lao động chăm chỉ với lương tâm nghề nghiệp, có kỹ thuật, sáng tạo, năng suất cao vì lợi ích của bản thân, gia đình, tập thể và xã hội. Thường xuyên học tập, nâng cao hiểu biết, trình độ chuyên môn, trình độ thẩm mỹ và thể lực.

Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) khẳng định “con người là trung tâm của chiến lược phát triển, đồng thời là chủ thể phát triển. Tôn trọng và bảo vệ quyền con người, gắn quyền con người với quyền và lợi ích của dân tộc, đất nước và quyền làm chủ của nhân dân”.

Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước (Nghị

quyết số 33-NQ/TW ngày 9/6/2014) khẳng định: “Xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam phát triển toàn diện, hướng đến chân - thiện - mỹ, thấm nhuần tinh thần dân tộc, nhân văn, dân chủ và khoa học.

Ngày 4/6/2020, Bộ Chính trị khóa XII ban hành *Kết luận số 76-KL/TW về tiếp tục thực hiện Nghị quyết 33-NQ/TW nhấn mạnh*: “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, quán triệt, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân về vị trí, vai trò của văn hoá trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Xây dựng và phát triển văn hóa, con người là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên của cả hệ thống chính trị. Văn hóa là hồn cốt của dân tộc, là nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”.

Đại hội XIII của Đảng tiếp tục khẳng định vai trò, ý nghĩa đặc biệt của việc xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam, xác định một trong 12 định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021 - 2030 là: “Phát triển con người toàn diện và xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc”. Tăng cường đầu tư cho phát triển sự nghiệp văn hóa. Xây dựng, phát triển, tạo môi trường và điều kiện xã hội thuận lợi nhất để khơi dậy truyền thống yêu nước, niềm tự hào dân tộc, niềm tin, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; tài năng, trí tuệ, phẩm chất của con người Việt Nam là trung tâm, mục tiêu và động lực phát triển quan trọng nhất của đất nước”... “Tập trung nghiên cứu và triển khai xây dựng *hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá trị gia đình Việt Nam* trong thời kỳ mới. Tăng cường giáo dục lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thanh niên”... “Từng bước vượt lên khắc phục các hạn chế của con người Việt Nam; xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, gắn kết chặt chẽ, hài hòa giữa giá trị truyền thống và giá trị hiện đại”.

Hội nghị Văn hóa toàn quốc ngày 24/11/2021 triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng là một sự kiện đặc biệt quan trọng, tiếp tục khẳng định, làm rõ quan điểm, đường lối nhất quán của Đảng về phát triển văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước trong giai đoạn mới. Phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhiều lần khẳng định vai trò to lớn của văn hóa: “Văn hóa còn là dân tộc còn”. Để tiếp tục xây dựng, giữ gìn, chấn hưng và phát triển nền văn hóa của dân tộc, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã chỉ rõ *06 nhiệm vụ*:

(1) Khơi dậy mạnh mẽ hơn nữa tinh thần yêu nước, ý chí tự cường, tinh thần đoàn kết, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc của toàn dân tộc; phát huy các độ những giá trị văn hóa, sức mạnh và tinh thần cống hiến của mọi người Việt Nam, tạo nguồn lực nội sinh và động lực đột phá để thực hiện thành công mục

tiêu phát triển đất nước đến năm 2025, 2030, tầm nhìn 2045 mà Đại hội XIII của Đảng đã đề ra.

(2) Xây dựng con người Việt Nam thời kỳ đổi mới, phát triển, hội nhập với những giá trị chuẩn mực phù hợp, gắn với giữ gìn, phát huy giá trị gia đình Việt Nam, hệ giá trị văn hóa, giá trị của quốc gia - dân tộc; kết hợp nhuần nhuyễn những giá trị truyền thống với giá trị thời đại: yêu nước, đoàn kết, tự cường, nghĩa tình, trung thực, trách nhiệm, kỷ cương, sáng tạo...

(3) Phát triển toàn diện và đồng bộ các lĩnh vực văn hóa, môi trường văn hóa, đời sống văn hóa: bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, đồng thời nâng cao chất lượng, hiệu quả sáng tạo các giá trị văn hóa mới.

Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, văn minh, gắn liền với đấu tranh không khoan nhượng với cái xấu, cái ác, phi văn hóa, phản văn hóa; bảo vệ những giá trị chân - thiện - mỹ. Nâng cao đời sống văn hóa của nhân dân; xây dựng đời sống văn hóa vui tươi, lành mạnh, hạnh phúc; khắc phục sự chênh lệch về trình độ phát triển và hưởng thụ văn hóa giữa các vùng, miền của đất nước.

(4) Phát huy vai trò chủ thể sáng tạo, chủ thể thụ hưởng văn hóa là nhân dân; tôn trọng và bảo vệ sự biểu đạt đa dạng của văn hóa, của người dân, các dân tộc, các vùng, miền; phát triển các phong trào văn hóa sâu rộng, thực chất; cải thiện điều kiện, nâng cao mức hưởng thụ văn hóa của nhân dân, bảo đảm sự công bằng.

Đề cao, phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ, của những người làm công tác văn hóa.

(5) Chú trọng xây dựng Đảng và hệ thống chính trị về văn hóa, về đạo đức; kiên quyết đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, để Đảng ta và hệ thống chính trị của nước ta thật sự là đạo đức, là văn minh, tiêu biểu cho lương tri và phẩm giá con người Việt Nam.

Xây dựng văn hóa trong lãnh đạo, quản lý; phát huy vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ cấp chiến lược, người đứng đầu theo tư tưởng, đạo đức, phong cách văn hóa của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Nâng cao vai trò, năng lực lãnh đạo của Đảng; hiệu quả quản lý của Nhà nước; sự tham gia tích cực của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội trong sự nghiệp phát triển văn hóa.

(6) Xây dựng môi trường văn hóa số phù hợp với nền kinh tế số, xã hội số và công dân số, làm cho văn hóa thích nghi, điều tiết sự phát triển bền vững đất nước trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Khẩn trương phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, xây dựng thị trường văn hóa lành mạnh.

Về những giải pháp trong thời gian tới, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng yêu cầu tiếp tục nâng cao nhận thức và năng lực lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước; tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng và sự quản lý của Nhà nước nhằm bảo đảm sự thống nhất về tư tưởng và hành động trong xây dựng, phát

triển văn hóa từ trung ương đến cơ sở để đáp ứng yêu cầu phát triển văn hóa, xây dựng con người Việt Nam trong thời kỳ phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cho rằng, cần quan tâm hơn nữa đến việc bảo tồn, tôn tạo và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc, các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể của các vùng, miền, của đồng bào các dân tộc, kết hợp với tiếp thu tinh hoa văn hóa của thời đại. Phát triển "sức mạnh mềm" của văn hóa Việt Nam, góp phần nâng cao sức mạnh tổng hợp quốc gia.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chỉ rõ, chú trọng xây dựng văn hóa ứng xử lành mạnh trong xã hội, phát huy những giá trị tích cực về thuần phong, mỹ tục của gia đình và xã hội; nêu cao tinh thần tương thân, tương ái, đoàn kết; trọng tình nghĩa, trọng công lý và đạo lý xã hội.

Để xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam theo tinh thần Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng cần từng bước khắc phục các hạn chế của con người Việt Nam; xây dựng con người Việt Nam thời đại mới, gắn kết chặt chẽ, hài hòa giữa giá trị truyền thống và giá trị hiện đại: "*Yêu nước, đoàn kết, tự cường, nghĩa tình, trung thực, trách nhiệm, kỷ cương, sáng tạo*". Những giá trị ấy được nuôi dưỡng bởi văn hóa gia đình Việt Nam với những giá trị cốt lõi: *Ám no, hạnh phúc, tiến bộ, văn minh*; được bồi đắp, phát triển bởi nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc với hệ giá trị: *Dân tộc, dân chủ, nhân văn, khoa học*; trên nền tảng của hệ giá trị quốc gia và cũng là mục tiêu phấn đấu cao cả của dân tộc ta: *Hòa bình, thống nhất, độc lập, dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, hạnh phúc*".

Chăm lo xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, trọng tâm là bồi dưỡng tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc, đạo đức, lối sống, nhân cách, tâm hồn. Tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, ý thức tôn trọng pháp luật, mọi người Việt Nam đều hiểu biết sâu sắc, tự hào, tôn vinh lịch sử, văn hóa dân tộc.

Xây dựng và phát huy lối sống "Mỗi người vì mọi người, mọi người vì mỗi người"; hình thành ý thức, lối sống tự trọng, tự chủ, sống và làm việc theo hiến pháp và pháp luật, bảo vệ môi trường; kết hợp hài hòa tính tích cực cá nhân và tính tích cực xã hội; đề cao trách nhiệm cá nhân đối với bản thân, gia đình và xã hội. Khẳng định, tôn vinh cái đúng, cái tốt đẹp, tích cực, cao thượng; đấu tranh đẩy lùi cái xấu, cái ác, cái lạc hậu.

III. MỘT SỐ NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM VỀ XÂY DỰNG VĂN HÓA, CON NGƯỜI YÊN BÁI ĐÁP ỨNG YÊU CẦU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

1. Tiếp tục nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò của phát triển văn hóa, xây dựng con người trong sự nghiệp đổi mới và mục tiêu phát triển bền vững

Thường xuyên nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy đảng và chính quyền về vai trò của văn hóa và con người trong phát triển bền vững đất nước, xác định phát triển văn hóa và xây dựng con người là một nhiệm vụ trọng

nước, xác định phát triển văn hóa và xây dựng con người là một nhiệm vụ trọng tâm của các cấp ủy đảng, chính quyền và cả hệ thống chính trị. Tiếp tục đẩy mạnh nghiên cứu học tập, tuyên truyền, triển khai thực hiện các quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng về văn hóa, con người.

Nghiêm túc quán triệt những chỉ đạo của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị văn hóa toàn quốc ngày 24/11/2021. Đó cũng chính là phương châm hành động xuyên suốt của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân đối với sự nghiệp xây dựng phát triển văn hoá, con người Việt Nam. Đặc biệt là thể hiện quyết tâm, khát vọng chân hưng, phát triển văn hoá, dân tộc Việt Nam.

Gắn các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển văn hóa và xây dựng con người với các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của từng ngành, từng cấp; phát huy năng lực, trách nhiệm người đứng đầu trong việc phát triển văn hóa, xây dựng con người của từng bộ, ngành, địa phương, đơn vị. Khơi dậy mạnh mẽ hơn nữa tinh thần yêu nước, ý chí tự cường, tinh thần đoàn kết, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc của toàn dân tộc; phát huy cao độ những giá trị văn hóa, sức mạnh và tinh thần cống hiến của mọi người Việt Nam, tạo nguồn lực nội sinh và động lực đột phá để thực hiện thành công mục tiêu phát triển đất nước đến năm 2025, 2030, tầm nhìn 2045 mà Đại hội XIII của Đảng đã đề ra.

Tiếp tục nâng cao nhận thức và năng lực lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước trên lĩnh vực văn hóa để đáp ứng yêu cầu phát triển văn hóa, xây dựng con người Việt Nam trong thời kỳ phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng và sự quản lý của Nhà nước nhằm bảo đảm sự thống nhất về tư tưởng và hành động trong xây dựng, phát triển văn hóa từ Trung ương đến cơ sở.

Cấp ủy đảng và chính quyền các cấp phải nhận thức sâu sắc và quán triệt đầy đủ các quan điểm, tư tưởng chỉ đạo của Đảng về văn hóa và trên cơ sở đó xây dựng các chương trình, kế hoạch thực hiện, huy động tối đa các nguồn lực để phát triển văn hóa.

Khắc phục tư tưởng "duy kinh tế", chỉ tập trung cho kinh tế mà ít quan tâm đến văn hóa. Phải quán triệt nghiêm túc quan điểm "văn hóa phải được đặt ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội".

Tuyên truyền, giáo dục trong đảng viên và nhân dân nhận thức, vận dụng một cách đúng đắn, sáng tạo quan điểm xây dựng và phát triển văn hóa, con người trước yêu cầu mới.

Coi trọng công tác kiểm tra, giám sát, khen thưởng, xử lý các hoạt động lãnh đạo, quản lý văn hóa, nhất là việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ về phát triển văn hóa, xây dựng con người.

2. Coi trọng xây dựng văn hóa trong chính trị, phấn đấu xây dựng văn hóa trong Đảng và hệ thống chính trị trở thành tấm gương đạo đức trong xã hội

Chú trọng chăm lo xây dựng văn hóa trong Đảng, trong các cơ quan nhà nước và các đoàn thể; trọng tâm là xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức có năng lực, có phẩm chất đạo đức, tận tụy, hết lòng phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân; nêu cao ý thức thượng tôn pháp luật, dân chủ đi đôi với kỷ luật, kỷ cương; tự do cá nhân gắn với trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân. Ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, công chức, đảng viên. Quán triệt, tổ chức thực hiện nghiêm túc, hiệu quả Quy định số 16-QĐ/TU ngày 15/11/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy *“Về thực hiện văn hóa, đạo đức trong Đảng và hệ thống chính trị tại Đảng bộ tỉnh Yên Bái”*. Tiếp tục triển khai thực hiện Đề án Văn hóa công vụ theo Quyết định số 1847/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ; đẩy mạnh phong trào *“Cán bộ, công chức, viên chức thi đua thực hiện văn hóa công sở”*; phong trào *“Thi đua lao động giỏi, lao động sáng tạo”* trong cán bộ, công chức, viên chức.

Coi trọng xây dựng văn hóa trong kinh tế. Con người thực sự là trung tâm trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội. Tạo lập môi trường văn hóa pháp lý, thị trường sản phẩm văn hóa minh bạch, tiến bộ, hiện đại để các doanh nghiệp tham gia xây dựng, phát triển văn hóa. Xây dựng văn hóa doanh nghiệp, văn hóa doanh nhân với ý thức tôn trọng pháp luật, giữ chữ tín, cạnh tranh lành mạnh, vì sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc.

3. Đẩy mạnh giáo dục, đào tạo, phát triển nguồn lực con người đáp ứng yêu cầu phát triển của tỉnh trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Trong hệ thống động lực phát triển đất nước, Hồ Chí Minh luôn cho rằng xét cho đến cùng, con người chính là nguồn động lực quan trọng nhất, quyết định nhất. Con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực cho sự phát triển. Vì vậy, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh, giáo dục, đào tạo cần phải tiếp tục được coi là quốc sách hàng đầu, chiến lược “trồng người” phải trở thành một trong những chiến lược trọng tâm, hợp thành chiến lược phát triển đất nước.

Để thực hiện mục tiêu chiến lược nêu trên, cần phải tiếp tục quán triệt, tổ chức thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu

Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XIX về một số nhiệm vụ, giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo giai đoạn 2021 - 2025.

Tập trung xây dựng và phát triển nguồn nhân lực của tỉnh có năng lực, trình độ, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, thể lực, phẩm chất đạo đức tốt, tác phong làm việc chuyên nghiệp, hiện đại theo tinh thần Nghị quyết số 21-NQ/TU ngày 20/01/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XIX về phát triển nguồn nhân lực tỉnh Yên Bái giai đoạn 2021 - 2025.

4. Tập trung xây dựng con người Yên Bái “Thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập”

Quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng về xây dựng văn hóa, con người đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Yên Bái lần thứ XIX đã xác định một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Đảng bộ trong nhiệm kỳ 2020 - 2025 là: *“Khơi dậy khát vọng vươn lên, phát huy giá trị, bản sắc văn hóa và xây dựng con người Yên Bái “thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập”... nâng cao chỉ số hạnh phúc cho nhân dân”*; góp phần quan trọng vào việc thực hiện mục tiêu xây dựng tỉnh Yên Bái phát triển nhanh, bền vững theo hướng *“Xanh, hài hòa, bản sắc và hạnh phúc”*.

Xây dựng hình ảnh con người Yên Bái với những phẩm chất tốt đẹp “Thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập” cũng chính là làm cho người dân Yên Bái trở nên phát triển toàn diện về nhân cách, trí tuệ, đạo đức, thể chất, tâm hồn, năng lực sáng tạo, trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ công dân, ý thức tuân thủ pháp luật; làm cho người dân Yên Bái có hiểu biết sâu sắc, tự hào về truyền thống và văn hoá của các dân tộc trong tỉnh.

Cụ thể hóa mục tiêu, nhiệm vụ về xây dựng con người Yên Bái trong Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX, ngày 09/6/2021, Tỉnh ủy Yên Bái ban hành Kế hoạch số 37-KH/TU về xây dựng con người Yên Bái *“Thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập”* với mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện và phân công nhiệm vụ tổ chức thực hiện rất cụ thể, rõ ràng.

Về mục tiêu, Kế hoạch của Tỉnh ủy đã xác định rõ nhiệm vụ xây dựng con người Yên Bái phát triển toàn diện về thể chất, tinh thần, trí tuệ, đạo đức, năng lực sáng tạo, trách nhiệm công dân và sự tuân thủ pháp luật, đáp ứng yêu cầu đổi mới và phát triển; phát huy giá trị, bản sắc văn hóa, ý chí tự lực, tự cường, yêu quê hương đất nước, thấm nhuần tinh thần dân tộc, vừa mang đặc trưng văn hóa con người Việt Nam, vừa thấm đậm nét riêng của con người Yên Bái...

Về mục tiêu cụ thể, Kế hoạch của Tỉnh ủy xác định xây dựng con người Yên Bái phát triển toàn diện cả về thể chất và tinh thần với 5 chuẩn mục: *Thân thiện, Nhân ái, Đoàn kết, Sáng tạo, Hội nhập* với các yêu cầu là:

Thân thiện: Có lối sống gần gũi, niềm nở, tôn trọng, đối xử tốt, chân thành với người khác; luôn lắng nghe, thấu hiểu, chia sẻ, sẵn sàng giúp đỡ, hỗ

trợ người khác khi cần thiết; văn minh, lịch sự trong giao tiếp, ứng xử với mọi người xung quanh.

Nhân ái: Biết yêu thương, tôn trọng mọi người, có lòng bao dung, vị tha, bảo vệ chân lý, lẽ phải; sống có nghĩa có tình, tương trợ giúp đỡ anh em, bạn bè, đồng chí, đồng nghiệp và những người xung quanh; có trách nhiệm với xã hội, cộng đồng, luôn gắn kết với người khác trong tình yêu thương; hiếu thảo với ông bà, cha mẹ; chăm lo xây dựng gia đình hạnh phúc.

Đoàn kết: Luôn có ý thức đoàn kết, liên kết, có trách nhiệm xây dựng và gìn giữ mối quan hệ đoàn kết, tương trợ lẫn nhau, góp sức cùng cộng đồng xây dựng tỉnh Yên Bái phát triển “*Xanh, hài hòa, bản sắc, hạnh phúc*”; bình đẳng, không phân biệt dân tộc, tôn giáo, giới tính; sẵn sàng giúp đỡ, chia sẻ kinh nghiệm của bản thân, gia đình với người khác và cộng đồng.

Sáng tạo: Chủ động nghiên cứu, tìm tòi cái mới, hữu ích từ thực tế công việc và cuộc sống; từ đó, mạnh dạn áp dụng trong học tập, lao động, sản xuất và cuộc sống để giải quyết công việc được nhanh chóng, đạt hiệu quả, năng suất, chất lượng cao.

Hội nhập: Luôn học hỏi, nâng cao kiến thức, kỹ năng của bản thân để nắm bắt thời cơ, chủ động tham gia các hoạt động và phát triển cùng cộng đồng; nỗ lực học tập, nghiên cứu, tích lũy kiến thức, kỹ năng, ngoại ngữ, hiểu biết pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển và hội nhập của đất nước, của tỉnh; tích cực, chủ động giới thiệu, quảng bá hình ảnh quê hương, đất nước, những nét văn hóa đặc sắc của các dân tộc trên địa bàn tỉnh với bạn bè trong nước và quốc tế.

Về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu, Kế hoạch của Tỉnh ủy đề ra 05 nhiệm vụ chung của các cấp ủy, chính quyền, ban, sở, ngành, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội:

- Tăng cường tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, nhân dân trong tỉnh về các chuẩn mực con người Yên Bái thông qua nhiều hình thức, hướng mạnh về cơ sở, đặc biệt chú trọng tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng.

- Tiếp tục quán triệt, triển khai thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp nêu trong Kết luận số 76-KL/TW ngày 04/6/2020 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước. Gắn nội dung nhiệm vụ xây dựng con người Yên Bái với phong trào “*Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa*”, góp phần xây dựng “*Gia đình văn hóa*”, “*Thôn, bản, tổ dân phố văn hóa*”, “*Xã văn hóa nông thôn mới*”, “*Phường, thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị*”, “*Cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp đạt chuẩn văn hóa*” tạo sự đồng thuận giữa các tầng lớp nhân dân.

- Chú trọng giữ gìn, phát huy những giá trị văn hóa truyền thống, những phong tục, tập quán tốt đẹp của các dân tộc.

- Phát động các phong trào thi đua xây dựng con người Yên Bái phát triển toàn diện cả về thể chất và tinh thần gắn với các nhiệm vụ, giải pháp cụ thể và phong trào thi đua tạo môi trường văn hóa, động lực tinh thần để mỗi người dân Yên Bái phấn đấu hoàn thiện, phát triển bản thân theo các chuẩn mực “*Thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*”.

- Hằng năm, tổ chức đánh giá việc thực hiện xây dựng con người Yên Bái theo các chuẩn mực đã xác định.

Về nhiệm vụ, giải pháp cụ thể, Kế hoạch của Tỉnh ủy xác định rõ yêu cầu đối với từng đối tượng:

- *Đối với cán bộ, đảng viên*: Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có trình độ, năng lực, phẩm chất, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ; có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, năng lực nổi trội, luôn đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đương đầu với khó khăn, thử thách, quyết liệt trong hành động, dám đổi mới, sáng tạo vì lợi ích chung; có uy tín cao và thực sự tiên phong, gương mẫu, nêu gương trong tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng; trong thực hiện các nhiệm vụ chính trị được giao; thực hiện hiệu quả Kế hoạch “Ngày thứ 7 cùng dân” và nâng cao chỉ số hạnh phúc cho nhân dân.

- *Đối với công chức, viên chức*: Xây dựng đội ngũ công chức, viên chức Yên Bái hết lòng phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân; chấp hành nghiêm các quy định của Đảng, Nhà nước, cơ quan, đơn vị; cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư, giữ gìn đoàn kết, văn minh trong ứng xử, sáng tạo trong thực hiện nhiệm vụ và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

- *Đối với lực lượng vũ trang*: Xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang Yên Bái có bản lĩnh chính trị, có phẩm chất, đạo đức trong sáng, trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân; *chủ động, sáng tạo, tận tụy, linh hoạt*, có ý thức trách nhiệm, gần dân, trọng dân, vì nhân dân phục vụ.

- *Đối với doanh nhân và những người sản xuất kinh doanh*: Xây dựng đội ngũ doanh nhân và những người sản xuất kinh doanh Yên Bái có lòng yêu nước, tự hào dân tộc, tinh thần hội nhập, ý chí vươn lên, có tinh thần cống hiến cho quê hương, đất nước; tuân thủ pháp luật, có năng lực, trình độ và phẩm chất, uy tín cao; sáng tạo, áp dụng khoa học, công nghệ vào hoạt động sản xuất, kinh doanh, phát huy tiềm năng lợi thế của địa phương để phát triển kinh tế gắn với bảo vệ môi trường, tích cực tham gia góp sức vì cộng đồng, tham gia các hoạt động an sinh xã hội và xây dựng nông thôn mới.

- *Đối với trí thức*: Xây dựng đội ngũ trí thức Yên Bái có bản lĩnh chính trị vững vàng, yêu quê hương, đất nước, tinh thần đoàn kết, năng động, sáng tạo, có trách nhiệm trong nghiên cứu khoa học, có trách nhiệm đối với xã hội, cộng đồng;

- *Đối với công nhân:* Xây dựng đội ngũ công nhân trên địa bàn tỉnh có bản lĩnh chính trị vững vàng, chuyên nghiệp; đoàn kết, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ; văn minh, lịch sự trong cuộc sống và công việc; không ngừng học hỏi, nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, trình độ ngoại ngữ, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động đáp ứng yêu cầu trong quá trình hội nhập của tỉnh, đóng góp vào sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng quê hương Yên Bái giàu đẹp, văn minh.

- *Đối với nông dân:* Xây dựng người nông dân Yên Bái có ý chí vươn lên, tự tin, tự lực, tự cường, phát huy thế mạnh của quê hương, năng lực của bản thân và cộng đồng; thi đua sản xuất - kinh doanh giỏi, đoàn kết, giúp nhau làm giàu và giảm nghèo bền vững, phát huy vai trò là chủ thể tích cực trong phát triển nông nghiệp sinh thái, xây dựng nông thôn hiện đại, nông dân văn minh; tham gia đóng góp và hưởng lợi trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, từng bước hội nhập với thị trường trong nước và quốc tế; có ý thức bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc.

- *Đối với thế hệ trẻ:* Xây dựng thế hệ trẻ Yên Bái phát triển toàn diện, giàu lòng yêu nước, có đạo đức cách mạng, ý thức công dân và lý tưởng xã hội chủ nghĩa; có trình độ học vấn, nghề nghiệp và việc làm; có khát vọng cống hiến, tinh thần đổi mới, sáng tạo; tiên phong, gương mẫu đi đầu trong ứng dụng khoa học công nghệ, thực hiện chuyển đổi số, xây dựng nền kinh tế số, xã hội số; hình thành một lớp thanh niên ưu tú trên mọi lĩnh vực, nguồn nhân lực chất lượng cao, có tinh thần nhân ái, sẻ chia vì cộng đồng, có ý thức giữ gìn và bảo vệ các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc, góp phần to lớn vào sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước.

- *Đối với phụ nữ:* Xây dựng người phụ nữ Yên Bái thân thiện, nhân ái, tự tin, tự trọng, trung hậu, đảm đang, cần cù sáng tạo trong lao động sản xuất; phát huy vai trò nòng cốt trong xây dựng gia đình ấm no, bình đẳng, hạnh phúc, tiến bộ, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc; là lực lượng tiên phong trong việc nâng cao chỉ số hạnh phúc của nhân dân và đóng góp quan trọng vì sự tiến bộ của phụ nữ, bình đẳng giới.

Cùng với việc ban hành Kế hoạch số 37-KH/TU về xây dựng con người Yên Bái "*Thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập*", Tỉnh ủy Yên Bái cũng đã ban hành Kế hoạch số 30-KH/TU ngày 10/5/2021 về nâng cao chỉ số hạnh phúc cho người dân Yên Bái năm 2021. Yên Bái là tỉnh đầu tiên trong cả nước đưa chỉ số hạnh phúc vào một trong số các chỉ tiêu phát triển văn hóa, xã hội trong Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần XIX, nhiệm kỳ 2020 - 2025.

5. Phát triển toàn diện và đồng bộ các lĩnh vực văn hóa, đẩy mạnh xây dựng môi trường văn hóa, đời sống văn hóa; chú trọng phát huy vai trò, sức mạnh của văn hóa trong phát triển kinh tế - xã hội

Yên Bái là vùng đất được biết đến bởi những dấu ấn riêng biệt - đặc biệt về văn hóa. 30 dân tộc trên mảnh đất Yên Bái anh hùng đều mang những bản sắc văn hóa riêng. Đó là vùng đồng bào Tày ở Yên Bình, Lục Yên; vùng đồng bào Dao ở

Văn Yên; vùng đồng bào Thái ở khu vực cánh đồng Mường Lò - Nghĩa Lộ, Văn Chấn; vùng đồng bào Mông ở huyện vùng cao Trạm Tấu, Mù Cang Chải...

Hiểu được những giá trị của bản sắc văn hóa, đặc biệt là sức mạnh văn hóa trong quá trình phát triển, Đại hội Đảng bộ tỉnh Yên Bái lần thứ XIX đã đề ra mục tiêu phát huy bản sắc văn hóa gắn với xây dựng con người Yên Bái "Thân thiện, nhân ái, đoàn kết, sáng tạo, hội nhập", tạo sức mạnh nội sinh cho sự nghiệp đổi mới và phát triển.

Như vậy, giải pháp để Yên Bái đổi mới, phát triển cần tập trung thực hiện tốt nhiệm vụ bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, đồng thời nâng cao chất lượng, hiệu quả sáng tạo các giá trị văn hóa mới. Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, văn minh gắn liền với đấu tranh không khoan nhượng với cái xấu, cái ác, phi văn hóa, phản văn hóa; bảo vệ những giá trị chân - thiện - mỹ. Nâng cao đời sống văn hóa của nhân dân; xây dựng đời sống văn hóa vui tươi, lành mạnh, hạnh phúc; khắc phục sự chênh lệch về trình độ phát triển và hưởng thụ văn hóa giữa các vùng, miền của đất nước.

Chú trọng phát huy vai trò, sức mạnh mềm của văn hóa trong phát triển kinh tế - xã hội. Trước hết cần quan tâm hơn nữa đến việc bảo tồn, tôn tạo và phát huy các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể của các vùng, miền, của đồng bào các dân tộc trong tỉnh. Hiện nay, toàn tỉnh có 118 di tích lịch sử - văn hóa được xếp hạng các cấp (01 di tích quốc gia đặc biệt, 12 di tích quốc gia; 105 di tích cấp tỉnh); 714 di sản văn hóa phi vật thể (04 di sản văn hóa được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia). Công trình nhà bảo tàng tỉnh sưu tầm, lưu giữ hơn 200 cuốn sách cổ của dân tộc Dao, Thái...

Ngày 15/12/2021, Yên Bái tự hào và vinh dự khi Nghệ thuật Xòe Thái của Việt Nam được ghi danh vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại tại Hội nghị trực tuyến Kỳ họp thứ 16 của Ủy ban liên Chính phủ Công ước 2003 của UNESCO. Trong đó, múa Xòe là hoạt động nghệ thuật đặc trưng của người Thái thuộc các tỉnh Yên Bái, Lai Châu, Sơn La và Điện Biên. Nghệ thuật Xòe Thái góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm, nghĩa vụ, sự nỗ lực của cả hệ thống chính trị và của mỗi người dân trong việc bảo vệ nghệ thuật Xòe Thái, cũng như các di sản văn hóa phi vật thể khác; khơi dậy lòng tự hào của các tầng lớp nhân dân, thúc đẩy thế hệ trẻ quan tâm hơn đến Di sản, tiếp tục gìn giữ, phát huy giá trị của Nghệ thuật Xòe Thái trong xã hội hiện đại.

Cũng trong những ngày đầu năm mới 2022, Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch đã công bố Quyết định của Thủ tướng Chính phủ và trao Bằng xếp hạng Di tích quốc gia đặc biệt "Danh lam thắng cảnh Ruộng bậc thang Mù Cang Chải" cho tỉnh Yên Bái, Quyết định của Bộ trưởng Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch và trao chứng nhận "Lễ mừng cơm mới của người Mông huyện Mù Cang Chải, tỉnh Yên Bái" là Di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia. Việc xếp hạng Di tích quốc gia đặc biệt Danh lam thắng cảnh Ruộng bậc thang Mù Cang Chải và chứng nhận "Lễ

mùng com mới của người Mông huyện Mù Cang Chải, tỉnh Yên Bái" là Di sản văn hoá phi vật thể cấp quốc gia có ý nghĩa quan trọng, tạo cơ hội thay đổi mạnh mẽ diện mạo quê hương.

Đặc biệt lưu ý, việc khai thác, phát huy tài nguyên văn hóa, nhất là văn hóa truyền thống cần đảm bảo nguyên tắc phát triển hài hòa, không tận dụng, khai thác triệt để giá trị kinh tế của văn hóa, không vì mục đích thương mại, lợi nhuận và mục tiêu phát triển nóng mà xâm hại đến cảnh quan, không gian di tích, di sản; không được làm biến dạng môi trường, môi sinh, nhất là đối với những khu văn hóa sinh thái, văn hóa thiên nhiên, văn hóa tâm linh, tín ngưỡng.

Quán triệt và tổ chức thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Nghị quyết số 28-NQ/TU ngày 24/2/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về phát triển du lịch tỉnh Yên Bái giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030. Trong đó, quán triệt sâu sắc quan điểm "chú trọng phát triển du lịch gắn với bảo tồn và phát huy giá trị bản sắc văn hóa dân tộc, di sản văn hoá và các danh lam thắng cảnh" để thực hiện mục tiêu phát triển du lịch xanh, bản sắc, hấp dẫn và trở thành ngành kinh tế quan trọng của tỉnh, là điểm đến đặc thù "*Yên Bái - Nơi hội tụ sắc màu Tây Bắc*" với thương hiệu "*điểm đến an toàn, thân thiện, đặc sắc, hấp dẫn, ấn tượng*".

Chú trọng mở rộng, phát triển đa dạng hóa các sản phẩm và loại hình du lịch đặc trưng phù hợp với tiềm năng tại các vùng du lịch trọng điểm:

- *Vùng du lịch hồ Thác Bà và dọc sông Chảy* (gồm các huyện Yên Bình và Lục Yên): Phát triển sản phẩm du lịch cộng đồng, du lịch nông nghiệp nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc ven hồ tại các xã Vũ Linh, Phúc An, Ngọc Chấn, Phúc Ninh, Xuân Lai, Yên Thành (huyện Yên Bình); các xã Khai Trung, Lâm Thượng, Muồng Lai, Phan Thanh, Tân Lĩnh (huyện Lục Yên). Xây dựng các khu trưng bày và bán các sản phẩm mang đặc trưng vùng miền như: Các loại đá quý và tranh đá, các loại nông sản đặc sản...

- *Vùng du lịch thành phố Yên Bái và phụ cận* (gồm thành phố Yên Bái và phía nam của huyện Trấn Yên): Xây dựng khu biểu diễn nghệ thuật, nhà thi đấu thể dục thể thao đa năng đủ điều kiện đăng cai các sự kiện, giải thể thao quy mô khu vực và quốc gia, các khu vực công viên vui chơi, giải trí, đáp ứng được nhu cầu vui chơi, giải trí của người dân địa phương và du khách khi đến thành phố. Hình thành một số khu kinh doanh thương mại như chợ đêm, phố đi bộ để thu hút khách du lịch tham quan, trải nghiệm, xây dựng sản phẩm du lịch tham quan các di tích lịch sử - văn hóa, bảo tàng. Xây dựng hoàn chỉnh khu du lịch đầm Vân Hội - Đầm Hậu. Phát triển làng nghề truyền thống tại các vùng phụ cận thành điểm du lịch và cung cấp các sản phẩm hàng hóa phục vụ du khách tham quan, mua sắm.

- *Vùng du lịch miền Tây* (gồm các huyện Văn Chấn, Trạm Tấu, Mù Cang Chải và thị xã Nghĩa Lộ): Tiếp tục tập trung khai thác các sản phẩm du lịch văn hóa, gắn với bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa, lịch sử truyền thống

của các dân tộc thiểu số; tập trung phát huy giá trị danh thắng quốc gia đặc biệt ruộng bậc thang Mù Cang Chải, nghệ thuật Xòe Thái...

Duy trì hoạt động thường niên các lễ hội theo hướng đổi mới phương thức nhưng vẫn bảo đảm giá trị truyền thống như: Lễ hội văn hóa, du lịch Mường Lò; Lễ hội khám phá danh thắng quốc gia đặc biệt ruộng bậc thang Mù Cang Chải. Hình thành một số khu kinh doanh thương mại chợ đêm, phố đi bộ tại thị xã Nghĩa Lộ, huyện Mù Cang Chải để giới thiệu, quảng bá văn hóa các dân tộc trong vùng.

- *Vùng du lịch Bắc Trấn Yên - Văn Yên* (gồm phía Bắc của huyện Trấn Yên và huyện Văn Yên): Phát triển loại hình du lịch tâm linh theo hướng chuyên nghiệp, duy trì Lễ hội Quê huyện Văn Yên, Festival thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu Thượng Ngàn. Hình thành các điểm du lịch cộng đồng để bảo tồn, phát huy, giới thiệu những nét văn hóa truyền thống của các dân tộc Dao, Tày, Phù Lá, Mông... trên địa bàn.

Quán triệt sâu sắc, toàn diện và đồng bộ hơn nữa tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, chủ trương, quan điểm của Đảng ta, đặc biệt là quan điểm của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng về phát huy giá trị văn hóa và sức mạnh con người Việt Nam là giải pháp quan trọng để khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh hạnh phúc như mong ước của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Với điểm tựa là truyền thống lịch sử, văn hóa, cách mạng của quê hương, trước những thời cơ mới đang mở ra, trong thời gian tới, tỉnh Yên Bái sẽ khơi dậy khát vọng, ý chí, đổi mới sáng tạo, phát huy giá trị bản sắc văn hóa, con người Yên Bái. Với quyết tâm và sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, tài nguyên văn hóa của Yên Bái sẽ được khai thác đúng hướng, hiệu quả. Qua đó, không chỉ góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế, xã hội, mà còn lan tỏa, quảng bá rộng rãi hình ảnh, những bản sắc độc đáo, riêng có của con người và vùng đất Yên Bái tới bạn bè trong nước và quốc tế./.

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY YÊN BÁI